

Тематика колективних монографій:

1. Інституційні чинники розвитку підприємницьких структур

- 1.1. Соціально-економічні аспекти функціонування підприємств
- 1.2. Фінанси підприємств та їх роль у забезпеченні сталого розвитку
- 1.3. Облікова політика підприємств: стан, проблеми та напрями удосконалення
- 1.4. Теоретичні та практичні аспекти управлінської діяльності підприємств
- 1.5. Роль та місце маркетингу в діяльності підприємницьких структур

2. Сучасні парадигми розвитку конкурентоспроможного агропромислового виробництва

- 1.1. Соціально-економічні, організаційні та фінансові аспекти розвитку агроформувань
- 1.2. Інвестиційна політика збалансованого розвитку аграрного сектору економіки
- 1.3. Формування екологічної парадигми функціонування аграрної сфери
- 1.4. Розвиток переробних підприємств у системі АПК
- 1.5. Перспективи розвитку сільського малого підприємництва
- 1.6. Соціально-економічні проблеми розвитку сільських територій

Статті подаються під час конференції або електронною поштою. **Вартість 1 сторінки статті у монографії – 20 грн. Статті повинні відповідати тематиці колективних монографій.**

Довідки про друк статей у монографії – **Мальований Михайло Іванович** (тел. +380503837814) або e-mail: finans_i_kredit@mail.ru.

УВАГА! Монографії будуть розіслані до 1 липня 2013 року на адресу, вказану у заявці. Тому просимо учасників слідкувати за своєю поштовою скринькою. Матеріали будуть надсилатися лише 1 раз. На 1 статтю надсилатиметься 1 монографія. Додатковий примірник коштує 60 грн.

Кошти за друк статей у колективній монографії слід надсилати простим поштовим переказом (через відділення Укрпошти) за адресою: 20305, Черкаська обл., м.Умань, вул.Інститутська, 1, Уманський національний університет садівництва, кафедра фінансів і кредиту, Мальований М.І.. Призначення платежу: За друк статті у монографії. **УВАГА!!! У бланку поштового переказу обов'язкового вказувати номер контактного телефону.**

Для публікації статей у колективній монографії авторам необхідно подати:

- стаття;
- окремим файлом дані про авторів: П.І.П. (повністю), науковий ступінь і вчене звання, місце роботи або навчання, повну поштову адресу, домашній телефон або інші засоби зв'язку;
- відскановану квитанцію про оплату друку статті.

Поштову адресу (лише домашню), на яку слід надсилати монографії, **обов'язково** слід подавати в такому вигляді:

Іванов Іван Іванович
вул. Шкільна 13, кв. 28,
м. Умань,
Черкаська обл.,
20305

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ:

- матеріали надсилаються українською мовою обсягом 8-20 сторінок (**не менше 8 сторінок**), формату А4 (відстань між рядками – 1,5, основний текст гарнітура – Times New Roman Cyr, кегль – 14, поля: ліворуч – 3 см, угорі та внизу – 2 см, праворуч – 1 см, абзац – 1,5 см) та подані у текстовому редакторі Microsoft Word (1997-2003);
- зверху посередині сторінки – назва роботи;
- через інтервал, посередині під назвою – ім'я та прізвище автора;
- нижче назва навчального закладу;
- через інтервал подається основний матеріал.

Статті повинна містити наступні структурні елементи:

- вступ;
- основну частину;
- висновки.

Структурні елементи не потрібно виділяти. Посилання на літературу слід оформити у вигляді зносок. Приклад оформлення статті наведено нижче.

Статті повинні бути надіслані до оргкомітету не пізніше 20 травня 2013 року.

Статті, які не відповідають вимогам, надіслані без грошового переказу або надіслані пізніше вказаного терміну, не розглядаються.

Відомості про авторів та статті прохання надіслати до 20 травня 2013 року за електронною адресою e-mail: finans_kredit@mail.ru.

УВАГА!!! Поштою не потрібно надсилати матеріали, лише електронним листом. Також слід обов'язково дочекатися на підтвердження про отримання електронного листа. У випадку виникнення будь-яких питань слід телефонувати за номером +380503837814.

Приклад оформлення статті у колективну монографію

Інвестиційне забезпечення сільськогосподарських підприємств України

Іванов І.І., к.е.н., доцент

Уманський національний університет садівництва

Актуальність дослідження інвестиційних процесів на сільськогосподарських підприємствах України обумовлена необхідністю становлення й зміцнення конкурентних позицій вітчизняних підприємств в умовах можливої інтеграції України в світову економічну систему. Вітчизняні підприємства характеризуються великим ступенем зношеності основних фондів, низьким рівнем оснащення підприємств, що вимагає залучення значних об'ємів інвестицій для можливості розвитку високотехнологічних виробництв, орієнтованих на випуск сільськогосподарської продукції. Це дозволить сформувати експортний потенціал України і перейти до інноваційно-інвестиційної моделі розвитку. Проте вирішення цих завдань має здійснюватися не тільки на рівні самих підприємств, а й з обов'язковою підтримкою держави.

В ринкових умовах функціонування вітчизняних сільськогосподарських підприємств необхідним є підвищення інноваційного потенціалу, що неможливо без активізації інвестиційної діяльності. Інвестиції займають головне місце в розвитку економічних процесів, являються одним із факторів економічного зростання і оновлення як на рівні держави в цілому, так і на рівні окремих сільськогосподарських підприємств. Інвестиції є запорукою стабільної господарської діяльності, умовою збільшення обсягів виробництва, поліпшення якості продукції підприємств і організацій та зміцнення її конкурентних позицій на ринку. За їх допомогою формується матеріально-технічна база підприємств, здійснюється розширене відтворення основних засобів.

В економічній літературі поняттю “інвестиції” надаються різні значення. Проте згідно із Господарським кодексом, інвестиціями у сфері господарювання визнаються довгострокові вкладення різних видів майна, інтелектуальних цінностей та майнових прав в об'єкти господарської діяльності з метою одержання доходу (прибутку) або досягнення іншого соціального ефекту¹.

Разом з тим поряд із терміном “інвестиції” все частіше застосовується поняття “інвестиційного забезпечення”. Слід зазначити, що у доступній нам довідковій економічній літературі ми не знайшли визначення цього поняття.

Проте ряд авторів все ж здійснили спроби дати визначення поняттю “інвестиційне забезпечення”. Зважаючи на це, в цілому погоджуємося із Я.А. Шевцовою, яка запропонувала розглядати поняття “інвестиційне забезпечення” як систему “заходів щодо концентрації та реалізації інвестицій, вибору раціональних методів управління у сфері інвестування”².

Інвестиційне забезпечення має велике значення для ефективного розвитку сільськогосподарських підприємств України. Сільське господарство має велику інвестиційну привабливість, однак відчуває гостру потребу у значних обсягах капіталовкладень задля його розвитку. Сьогодні аграрна галузь України характеризується як збиткова. За останніми дослідженнями середній рівень рентабельності сільського господарства в Україні в 2010 р. складає близько 16,0%. При цьому виробництво продукції рослинництва і тваринництва було рентабельним - +19,6% і +0,1% відповідно. Непогану рентабельність отримано від виробництва зернових(+16,4%)р, цукрових буряків (+7,1%), молока (+4,1%), яєць (+13,0%). На сьогодні рентабельність вирощування ріпаку – більше 150%, кукурудзи - більше 50%, пшениці – більше 20%. Такі показники характерні для підприємств, які ведуть екстенсивні методи господарювання, використовуючи застарілі технології та матеріально-технічну базу. Фінансовий результат сучасних інноваційних підприємств в 2010 р. є вищим. Так, рентабельність виробництва пшениці сягала 80%, насіння соняшнику – перевищувала 130%³. Від економічної ефективності виробництва продукції в сільському господарстві залежить рівень інвестиційної привабливості підприємств.

Останнім часом тенденції розвитку інвестиційних процесів в аграрному секторі економіки України змінюються нерівномірно. Починаючи з 2006 р., в сільському господарстві намітилася тенденція до активізації інвестиційних процесів. Так у 2008 р. порівняно з 2000 р. обсяги інвестицій в сільське господарство збільшилися у 7,5 рази. Загальні обсяги інвестицій в основний капітал у сільському господарстві в 2008 р. у порівняльних цінах проти 2007 р. зросли на 43,2%, зокрема в тваринництво – на 62,3%. Однак вже в 2009 р. коли економіку України в цілому й аграрний сектор зокрема, охопила світова фінансово-економічна криза, загальні обсяги інвестицій на перше півріччя склали лише 56,7% до відповідного періоду минулого року. Обсяги залучення

² Інвестиційне забезпечення діяльності підприємств: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. / Я.А. Шевцова. – Луганськ, 2003. – 20 с. – с. 7.

³ Напрями формування інвестиційної привабливості аграрних підприємств /О. М. Борсук //Вісник ХНТУСГ ім. П. Василенка – Харків – Вип. 97. – 2010. – С. 7 – 34. – с. 9.

¹ Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV.

інвестицій в сільське господарство в порівнянні з відповідним періодом 2008 р. становлять 54,3%, у тому числі: в галузі рослинництва – 54,3%, тваринництві – 52,5%. Питома вага освоєних інвестицій в основний капітал сільського господарства України у 2009 р. складає 5,9% всього обсягу реальних інвестицій⁴.

За даними Державної служби статистики України станом на 1 квітня 2010 р. в агропромисловий комплекс України було залучено 2357,2 млн. грн. інвестицій в основний капітал (9,8% від загального обсягу інвестицій в економіку – 24040,5 млн. грн.). З них 1226,7 млн. грн. – у сільське господарство (4,7 % та 5,1% від загального обсягу інвестицій в агропромисловий комплекс і економіку України відповідно). Обсяги освоєних інвестицій в сільське господарство, в порівнянні з відповідним періодом 2009 р., становлять 96,7%, у тому числі: в галузі рослинництва – 112,8%, тваринництва – 62,0%, надання послуг у рослинництві і тваринництві, облаштування ландшафту –251,2%.

За оцінками фахівців Міністерства економіки України, загальна потреба в інвестиціях у сільське господарство перевищує суму, еквівалентну 35 млрд. дол. США, у тому числі: на оновлення машинно-тракторного парку – 4 млрд., у цукрову галузь – близько 12 млрд. дол.

В умовах нестачі внутрішніх ресурсів для поліпшення інвестиційного клімату в Україні прямі іноземні інвестиції виступають дієвим інструментом оновлення технічного забезпечення існуючого сільськогосподарського виробництва, служать ефективним стимулом економічного зростання, важелем підвищення конкурентоспроможності на світовому ринку і плацдармом для інтеграції України у світове господарство. Саме тому ми розглянемо 10 найбільших інвесторів ЄС в аграрний сектор ринку України (табл. 1)⁵.

1. Прямі іноземні інвестиції в Україну з країн ЄС, млн. грн.

№ п/п	Інвестори	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011
1	Австрія	1633,8	2067,4	2443,8	2605,2	2658,2
2	Греція	72,0	151,6	309,9	331,0	328,0
3	Кіпр	3187,5	5946,4	7646,2	9005,3	9914,6
4	Нідерланди	1533,8	2508,8	3197,4	3954,5	4707,8
5	Німеччина	5578,1	5918,3	6393,0	6601,9	7076,9
6	Польща	394,6	672,1	690,1	866,7	935,8

За дослідженнями останніх 5 років, як видно з даної таблиці, інвестиції закордонних компаній в сільське господарство підприємств України зростають,

⁴ Інвестиційний клімат та інвестиційна привабливість регіонів/ Л.Г. Гулько// Збірник наукових праць НУДПСУ. – 2010. - №1. – С. 88.

⁵ Проблеми іноземного інвестування аграрного сектору економіки України/А.М. Прилуцький, Г.М. Гудзь//Збірник наукових праць студентів. – 2011. – №2. – С. 102.

що є позитивним явищем для економіки нашої країни. Але спостерігаємо також і те, що на 01.01.2011 р. іноземні інвестиції з Греції та Сполученого королівства зменшились на 3 млн. грн. та 8,7 млн. грн. відповідно. Зокрема у Вінницькому регіоні у січні - червні 2011 року прямі іноземні інвестиції, вкладені в основні види діяльності, склали 2119866 тис. грн., що дорівнює рівню 2007 року (таблиця 2).

2. Рівень іноземних інвестицій у Вінницькій області

Вид діяльності	Освоєно (використано) інвестицій в основний капітал		
	січень-червень 2011р, тис. грн.	у % до	
		січня-червня 2010р.	січня-червня 2010р.
Усього	2119866	169,3	100,0
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	638293	324,7	30,1
Промисловість	634146	219,7	29,9
Будівництво	27641	194,8	1,3
Торгівля	113860	162,4	5,4
Діяльність транспорту та зв'язку	238226	136,3	11,2
Операції з нерухомим майном	377200	79,3	17,8

Джерело: Державна служба статистики в Україні

У 2011 р., порівняно з 2010 р., розмір іноземних інвестицій в основний капітал усіх видів діяльності збільшився на 169,3%, зокрема в сільському господарстві - на 324,7%. Найбільше інвестицій у 2011 р. припадає на сільське господарство (638293 тис. грн.), а найменше – на будівництво (27641 тис. грн.).

Розглянемо динаміку зміни обсягу інвестицій в основний капітал України та сільського господарства зокрема (рис. 1).

У 2010 році спостерігається найменший обсяг інвестицій в основний капітал України, у порівнянні з 2009 р. та 2008 р. він скоротився відповідно на 3,27 млрд. грн. та 82,47 млрд. грн. Рівень вітчизняних та іноземних інвестицій в основний капітал сільського господарства збільшився у 2010 р. порівняно з 2009 р. на 0,237 млрд. грн., проте відповідно до 2008 р. знизився на 4,476 млрд. грн.

Проаналізувавши рівень вітчизняних та іноземних інвестицій протягом останніх років, можна зробити висновки про те, що обсяги інвестицій значно зменшились. Зниження інвестиційної привабливості сільського господарства зумовлене міжгалузевими диспропорціями, передусім, через недосконалість економічних механізмів. Внаслідок порушення цінового паритету у взаємовідносинах з виробниками та постачальниками матеріально-технічних ресурсів, їх неврегульованості з переробними підприємствами, їх закупівельною та обслуговуючою сферою сільське господарство недоотримало значні обсяги

прибутків, відбувався відтік не тільки капіталу, трудових ресурсів, але й скорочувалися площі землі в обробітку та знизилася її родючість.

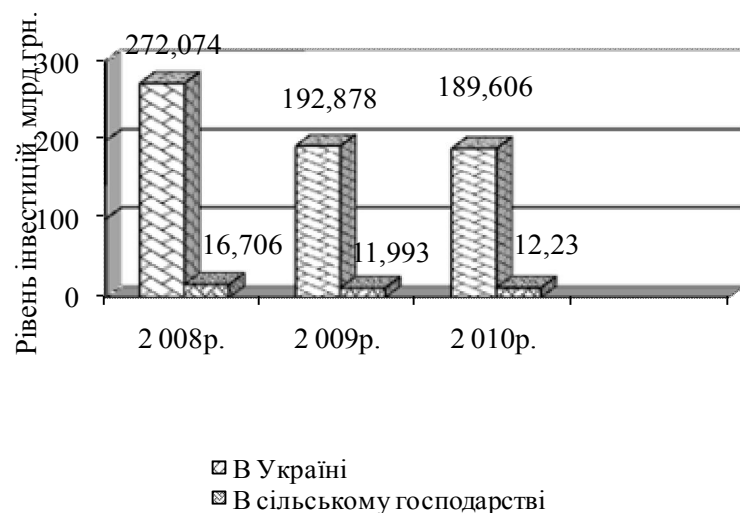

Рис. 1. Обсяг інвестицій в основний капітал України та сільського господарства зокрема⁶

Шляхом легальних та тіньових механізмів прибутки, які повинні залишитись в сільському господарстві, перерозподілялися на користь переробних, обслуговуючих галузей економіки та посередницьких структур. Це і відображається на низькій прибутковості сільськогосподарських підприємств, дефіциті у них власних коштів для відтворення виробництва, низькій зацікавленості сільськогосподарських товаровиробників у нагромадженні ресурсів з подальшим вкладенням їх у виробництво.

Поряд з цим, згідно з дослідженнями UNCTAD World investment Survey 2009 - 2011, перспективи відновлення інвестиційної активності в сфері прямого інвестування вітчизняних сільськогосподарських підприємств залишаються невтішними. У 2011 р. близько 50% респондентів планують посилити

⁶ <http://www.ukrstat.gov.ua>

інвестиційну діяльність, тоді як інша частина – зменшити інвестиційні потоки або ж дотримуватися поточного рівня інвестування. Найбільш вагомими факторами ризику є наступні: волатильність обмінних курсів (77% респондентів), волатильність цін на нафту і сировину (66%), інфляція і дефляція (59%), загальне падіння економічного зростання (56%), зростаюча фінансова нестабільність (50%), зміна кліматичних умов (29%), загрози збереження бізнесу (тероризм, криміналітет) (25%), продовольча криза (21%), військова та політична нестабільність (20%)⁷.

Покращити рівень активності інвестиційних процесів у аграрному виробництві можна лише за умов проведення комплексу заходів на всіх рівнях господарювання. На рівні країни необхідно, насамперед, законодавчо визначити пріоритетні напрями інвестиційної діяльності, забезпечити збільшення обсягів державного інвестування при посиленні його цільової спрямованості, заохочення інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання шляхом створення плану дій щодо формування сприятливого інвестиційного клімату та упровадження дієвих податкових та амортизаційних стимулів інвестиційної діяльності. На регіональному рівні першочерговими заходами є здійснення стратегічного планування соціально-економічного розвитку аграрного сектору регіону; реалізація регіональної інформаційної політики, спрямованої на формування сприятливого інвестиційного іміджу аграрного сектору регіону. Підвищенню інвестиційної привабливості підприємства сприяє розробка ефективної стратегії його розвитку та її обґрунтування за допомогою бізнес-плану.

Висновки. Таким чином сільськогосподарські підприємства України залишаються інвестиційно-привабливими. Однак у останні роки має місце зменшення обсягів інвестицій у сільське господарство, що зумовлено низькою прибутковістю підприємств та високою ризикованістю інвестування. Підвищення рівня інвестиційної привабливості та поліпшення інвестиційного клімату в аграрній сфері економіки потребує спільних зусиль держави і підприємств усіх галузей і секторів економіки, створення привабливих умов для інвесторів, що сприятиме піднесенню с.-г. виробництва, зростання його конкурентоспроможності й активізації інвестиційної діяльності на селі.

⁷ Міжнародна рейтингова оцінка інвестиційної привабливості України / М. О. Дуда // Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України. - №1(32). – Полтава, 2009.